

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ**

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους κ.κ. Υπουργούς:
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας**

Θέμα: «Πιστοποίηση μη αναστρέψιμων παθήσεων από τα ΚΕΠΑ, ηλικιακά όρια στον “Προσωπικό Βοηθό” και στήριξη ατόμων που χρήζουν συμπαράστασης ετέρου προσώπου»

Η ορθή και έγκαιρη πιστοποίηση της αναπηρίας αποτελεί βασική προϋπόθεση για την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε ασφαλιστικά, κοινωνικά και προνοιακά δικαιώματα.

Στην πράξη, ωστόσο, εξακολουθούν να εμφανίζονται περιπτώσεις πολιτών με βαριές και μη αναστρέψιμες παθήσεις, οι οποίοι υποβάλλονται επανειλημμένα σε διαδικασίες επαναξιολόγησης από τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ), ακόμη και όταν συγκεκριμένη πάθησή τους περιλαμβάνεται στον θεσμοθετημένο Πίνακα μη αναστρέψιμων παθήσεων.

Το ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής έχει επανειλημμένα αναδείξει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία ως προς την πιστοποίηση της αναπηρίας, τη λειτουργία των ΚΕΠΑ και την πρόσβασή τους στις αναγκαίες υπηρεσίες υποστήριξης.

Κατά τη συζήτηση του θεσμικού πλαισίου για τον «Προσωπικό Βοηθό», το ΠΑΣΟΚ επισήμανε ότι η πρόσβαση στην υπηρεσία εξακολουθεί να υπόκειται σε ηλικιακούς και διοικητικούς περιορισμούς και ζήτησε, μεταξύ άλλων, να γίνονται δεκτές όλες οι ισχύουσες πιστοποιήσεις αναπηρίας, να μη διακόπτεται η υποστήριξη λόγω καθυστερήσεων στα ΚΕΠΑ και να υπάρξει ουσιαστικό δικαίωμα ένστασης.

Παράλληλα, το ΠΑΣΟΚ έχει υποστηρίξει ότι οι άνθρωποι με αναπηρία δεν πρέπει να αναγκάζονται να αποδεικνύουν επανειλημμένα μία ήδη πιστοποιημένη κατάσταση και ότι η γραφειοκρατική διαδικασία δεν μπορεί να αποτελεί εμπόδιο στην άσκηση των δικαιωμάτων τους.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η προγραμματική δέσμευση του ΠΑΣΟΚ για **επέκταση του επιδόματος ετέρου προσώπου στους συνταξιούχους γήρατος που αποκτούν πιστοποιημένη αναπηρία μετά τη συνταξιοδότησή τους**, καθώς και στους συνταξιούχους του Δημοσίου.

Μόλις στις **16 Σεπτεμβρίου 2026**, με νέα κοινοβουλευτική παρέμβαση, επανήλθε το ζήτημα των αποκλεισμών από το πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός», με αναφορά στους περιορισμούς των αποδεκτών πιστοποιήσεων αναπηρίας και στο ηλικιακό όριο των 67 ετών.

Η παρούσα ερώτηση έρχεται σε συνέχεια των παραπάνω παρεμβάσεων και αναδεικνύει ένα πρόσθετο, ιδιαίτερα κρίσιμο ζήτημα: **τι συμβαίνει όταν μία πάθηση, παρότι περιλαμβάνεται στον Πίνακα μη αναστρέψιμων παθήσεων, δεν έχει αποτυπωθεί από το ΚΕΠΑ ως τέτοια, με αποτέλεσμα ο πολίτης να υποβάλλεται σε επανειλημμένες επαναξιολογήσεις και να επηρεάζεται η πρόσβασή του σε παροχές και υπηρεσίες.**

Χαρακτηριστική είναι περίπτωση πολίτη ο οποίος, μετά από καρκίνο της ουροδόχου κύστης και τη σχετική χειρουργική αντιμετώπιση, φέρει **μόνιμη ουρητηροστομία**, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζει σοβαρές συνοδές παθήσεις, κινητικούς και ψυχικούς περιορισμούς και έχει κριθεί ότι χρήζει συμπαράστασης ετέρου προσώπου.

Κατά τα τελευταία περίπου έξι έτη έχει υποβληθεί επανειλημμένα σε διαδικασίες αξιολόγησης και επαναξιολόγησης από τα ΚΕΠΑ, ενώ το πιστοποιημένο συνολικό ποσοστό αναπηρίας του έχει αυξηθεί σημαντικά.

Η μόνιμη ουρητηροστομία περιλαμβάνεται ρητά στον ισχύοντα Πίνακα μη αναστρέψιμων παθήσεων, σύμφωνα με την υπ' αριθ. Φ801000/40417/2024 ΚΥΑ (Β' 4348/25.7.2024).

Σύμφωνα με την επίσημη ενημέρωση του e-ΕΦΚΑ, όταν η κύρια πάθηση του αιτούντος εμπίπτει στον Πίνακα μη αναστρέψιμων παθήσεων και της αποδίδεται ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%, η διάρκεια ισχύος του συνολικού ποσοστού αναπηρίας προσδιορίζεται επ' αόριστον. Εάν η ΓΑΠΑ δεν έχει εκδοθεί σύμφωνα με τη σχετική διάταξη, προβλέπεται δυνατότητα προσφυγής.

Ωστόσο, ιδιαίτερο ζήτημα ανακύπτει όταν η πάθηση ήταν ήδη μη αναστρέψιμη, αλλά αυτό δεν αποτυπώθηκε ορθά στην πιστοποίηση του ΚΕΠΑ και έχει στο μεταξύ παρέλθει η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής.

Το θέμα δεν είναι μόνο διαδικαστικό. Το ΚΕΠΑ καθορίζει, μεταξύ άλλων, τη διάρκεια της πιστοποίησης και τη συνδρομή των ιατρικών προϋποθέσεων που συνδέονται με την πρόσβαση σε επιδοματικές, ασφαλιστικές και κοινωνικές παροχές.

Το ζήτημα αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία μετά τη θέσπιση του ν. 5322/2026 για τον «**Προσωπικό Βοηθό**», ο οποίος ρυθμίζει το νέο μόνιμο πλαίσιο της υπηρεσίας για τα άτομα με αναπηρία.

Στην προαναφερόμενη περίπτωση, η σοβαρή κατάσταση υγείας εκδηλώθηκε μετά το 67ο έτος, ενώ ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει το 75ο έτος της ηλικίας του στις **6 Οκτωβρίου 2026**. Παρά την πιστοποιημένη ανάγκη συμπαράστασης ετέρου προσώπου και τους σοβαρούς λειτουργικούς περιορισμούς του, τίθεται ζήτημα πρόσβασής του στην υπηρεσία λόγω των ηλικιακών και λοιπών προϋποθέσεων.

Παράλληλα, σύμφωνα με τον e-ΕΦΚΑ, ένας συνταξιούχος γήρατος, ακόμη και εάν το ΚΕΠΑ γνωματεύσει ότι βρίσκεται σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη και συμπαράσταση ετέρου προσώπου, δεν δικαιούται σήμερα σχετική προσαύξηση της σύνταξής του, με εξαίρεση τους τυφλούς συνταξιούχους γήρατος.

Προκύπτει, συνεπώς, το ενδεχόμενο ένας πολίτης με υψηλό ποσοστό αναπηρίας και πιστοποιημένη ανάγκη καθημερινής υποστήριξης να βρίσκεται ταυτόχρονα εκτός της υπηρεσίας του Προσωπικού Βοηθού λόγω των σχετικών προϋποθέσεων και εκτός της οικονομικής ενίσχυσης για συμπαράσταση ετέρου προσώπου λόγω του ότι λαμβάνει σύνταξη γήρατος.

Επειδή οι πολίτες με μόνιμες και μη αναστρέψιμες παθήσεις δεν θα πρέπει να υποβάλλονται επανειλημμένα σε διαδικασίες πιστοποίησης για μία κατάσταση υγείας που δεν πρόκειται να μεταβληθεί.

Επειδή η ορθή και έγκαιρη πιστοποίηση από τα ΚΕΠΑ είναι απαραίτητη για την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε παροχές, υπηρεσίες και άλλα δικαιώματα.

Επειδή η ανάγκη προσωπικής βοήθειας εξαρτάται από την πραγματική κατάσταση και τις ανάγκες του ατόμου και δεν παύει να υπάρχει επειδή η αναπηρία εμφανίστηκε μετά το 67ο έτος της ηλικίας του.

Επειδή υπάρχουν συνταξιούχοι γήρατος που, παρότι έχει πιστοποιηθεί ότι χρειάζονται τη συνεχή βοήθεια άλλου προσώπου, δεν λαμβάνουν αντίστοιχη οικονομική ενίσχυση.

Επειδή οι καθυστερήσεις ή οι αστοχίες στη διαδικασία πιστοποίησης από τα ΚΕΠΑ δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ουσιαστικών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία,

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποια διαδικασία προβλέπεται για τις περιπτώσεις στις οποίες πάθηση που περιλαμβάνεται στον Πίνακα μη αναστρέψιμων παθήσεων δεν έχει αποτυπωθεί από το ΚΕΠΑ ως τέτοια και έχει παρέλθει η προθεσμία προσφυγής; **Μπορεί να διορθωθεί ή να αναθεωρηθεί η σχετική ΓΑΠΑ χωρίς ο πολίτης να υποβάλλεται εκ νέου σε πλήρη διαδικασία πιστοποίησης;**

2. Με ποιον τρόπο διασφαλίζεται η ενιαία και ορθή εφαρμογή από τα ΚΕΠΑ του Πίνακα μη αναστρέψιμων παθήσεων και εξετάζεται η δυνατότητα επανελέγχου παλαιότερων γνωματεύσεων, όταν από τον ιατρικό φάκελο προκύπτει ότι η πάθηση είναι μόνιμη και μη αναστρέψιμη;

3. Προτίθεται το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας να επανεξετάσει τα ηλικιακά και λοιπά κριτήρια της υπηρεσίας «Προσωπικός Βοηθός», ώστε να αντιμετωπιστούν περιπτώσεις ανθρώπων που απέκτησαν βαριά και μη αναστρέψιμη αναπηρία μετά το 67ο έτος και έχουν πιστοποιημένη ανάγκη συνεχούς υποστήριξης;

4. Προτίθεται το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης να επανεξετάσει το ισχύον καθεστώς για τους συνταξιούχους γήρατος που, παρότι το ΚΕΠΑ πιστοποιεί ότι χρήζουν

συνεχούς επίβλεψης και συμπαράστασης ετέρου προσώπου, δεν δικαιούνται την αντίστοιχη προσαύξηση; Εξετάζεται η επέκταση της σχετικής παροχής στους συνταξιούχους γήρατος που αποκτούν πιστοποιημένη αναπηρία μετά τη συνταξιοδότησή τους;

5. Τι μέτρα λαμβάνονται ώστε οι πολίτες να μην αντιμετωπίζουν κενό στην πρόσβασή τους σε παροχές, απαλλαγές και υπηρεσίες που συνδέονται με την πιστοποίηση της αναπηρίας, όταν εκκρεμεί επαναξιολόγηση ή αναθεώρηση από τα ΚΕΠΑ χωρίς δική τους υπαιτιότητα; Εξετάζεται η διασφάλιση της συνέχειας των σχετικών δικαιωμάτων μέχρι την έκδοση της νέας πιστοποίησης;

Ο ερωτών Βουλευτής

Πέτρος Παππάς

Βουλευτής ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής